

nogen Opmuntring, thi den Side, som han stiller sig paa, vil endnu mindre finde Tilslutning her i Thinget. Vi maa indrømme, at der ikke kan være Tvivl om, at Staten med Nødvendighed maa kræve en Afgift, som staar i Forhold til den Afgang i Indtægter, som den lider ved Formindstelse af Indførelsen af Kolonialfulker. Med Hensyn til de forskjellige Forslag, som ere stillede, da har jeg været med til at stille det Forslag, som gaar ud paa, at der alternativt skal paabydes et Pægn omkring Fabrikken. Med Hensyn til det Forslag, som er stillet af det ærede Medlem for Maribo Amt (Frederiksen), da maa jeg tilstaa, at jeg deler og bifalder de Grundsaetninger, som han har fremsat, og dersom det holder Stit — og jeg vil tilstaa, at der ikke fra Regjeringens Side efter mit Skøn er fremkommet noget virkelig Bevis til den modsatte Side — at Roefasten ikke kan fabrikeres til Suffer udenfor Sufferhuset, og at som Følge deraf i Virkeligheden Sufferhuset er det afgjørende Sted for Kontrolen, saa kan jeg ikke negte, at den Maade at føre Kontrol paa, som han har angivet, turde være den rette. Jeg har ikke turdet slutte mig til hans Forslag af den Grund, at jeg ikke kunde svare for, at det i sine Detailler var saa gjenne-arbejdet, at det med Sikkerhed kunde siges, at det var saaledes, som det kunde bruges, og fordi jeg syntes, at det maatte komme frem fra Regjeringens eller anden Sagkyndigs Side, men jeg helder til den Anskuelse, at Regjeringen burde tage Hensyn til det, som det ærede Medlem har anført, hvis det er rigtigt, som han har anført, at Roesufferfasten ikke vil være til nogen væsentlig Anvendelse for Sufferproduktionen udenfor Sufferhuset. I Dørligt kan jeg ikke negte, at det forekommer mig, at der er nogen Modsigelse tilstede i den Henseende mellem de forskjellige Anskuelser netop efter det Forslag, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) har stillet, thi han gaar jo netop ud fra den Forudsætning, at Roefasten vil kunne anvendes paa den Maade, som det ærede Medlem paastaar, at den ikke kan. Der er altsaa forsaavidt en vis Modsigelse tilstede inellem disse to Forslag, som gjør, at jeg yderligere er betænkelig ved det Forslag, som det ærede Medlem for Maribo (Frederiksen) har stillet, men det forekommer mig, at der fra Statens Side skyldes Bevis for, at hans Methode ikke er tilstrækkelig, thi det kan dog ikke negtes, at den Grundsaetning, som han fremsatte, nemlig at Kontrolen i Virkeligheden kun bør omfatte det, som er det absolut Nødvendige, for at Staten ikke skal blive besvøgen, bør man søge at gjenneføre, forsaavidt som det er muligt.

Ordføreren: Det ærede Medlem, som nu havde Ordet, har ikke fremsat Endringsforslag i den Retning, som han antydede, og der er altsaa ikke for mig nogen særlig Anledning til at gaa

dybere ind paa de Betragtninger, som han fremsat med i den første Del af sit Foredrag. Jeg skal kun tillade mig den ganske almindelige Bemærkning, at det er ganske vist, at en ny Fabrikation i Begyndelsen maa samle, og at den maa være fattet paa at give Løvepenge, men det er en Egenskab, som denne Fabrikation har tilfælles med alle andre Fabrikationer, og dersom den Grundsaetning, som det ærede Medlem har talt for, skulde være rigtig, saa maatte der gives den en mere almindelig Anvendelse, og saa maatte vi altsaa beslutte os til at vederlægge, om jeg saa maa sige, alle nye Fabrikationer her i Landet med en vis Understøttelse i en vis Mærkke, for at de kunne faae Indpas her. Dette have vi hidtil ikke gjort, og jeg tror, at vi have gjort vel dervi; er der nogen virkelig Livskraft i Fabrikkerne, saa ville de nok arbejde sig frem uden en saadan Fremhjælp. — Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) angreb Loven i dens Rod; men jeg tror, at det ærede Medlems Angreb paa Loven ikke vare rigtig begrundede. Det ærede Medlem havde visse Hovedindvendinger derimod, og disse tillagde han en overordentlig Vægt. De gik ud paa, at disse Bestemmelser ikke samstemmede med Grundlovens Mand. Jeg tror imidlertid, at dette hos det ærede Medlem beror paa en uvigtig Opfattelse af vedkommende Grundlovsparagraf. Naar denne nemlig tilsigter at bevise, at alle de den Gang bestaaende Hindringer for den frie og lige Udgang til Erhverv, som ikke ere begrundede i Almenvellet, skulle høves, saa har der aaabenbart ikke derved været tænkt paa saadanne Ting som paa en Skat, der paalægges dem; thi enten en Skat bestaar eller ikke, bliver Udgangen til dette Erhverv lige fri og lige god. Der er her ikke Tale om Privilegier, Monopoler, Laugsvesen og alle den Slags Ting; det er jo dette, som Grundloven har tænkt paa at forhindre, men den har aldrig tænkt paa at ville betragte en Beskatning som en Hindring for den frie og lige Udgang til Erhverv. Den anden Bemærkning, som det ærede Medlem gjorde, har uden Tvivl en større Betydning. Det var den, at vi skulle tage os vel iagt for at hjælpe Statskassen til et større Udbytte af de indirekte Skatter. Dette er nu en Synsmaade, som det ærede Medlem kan være fuldkommen berettiget til at have, men jeg tror dog ikke, at det er Stedet her at komme ind paa en Drøftelse af Forholdet mellem de direkte og indirekte Skatter; vi ville jo formodentlig senere komme til at drøfte dette tilstrækkelig. Men det ærede Medlem vil vistnok være enigt med os i, at, saalænge vi have disse indirekte Skatter, saalænge vi ikke paa grundlovmæssig Maade have forandret dette Forhold, skulle vi sørge for, at vore Skattelove blive udførte og gjenneførte, og skulle ikke tillade, at der rives Huller i dem hist og her, saa at det, der